

ת"פ (באר שבע) 28769-05-21 - מדינת ישראל - תביעות נגב נ' סלימאן אבו סבית

בית משפט השלום בבאר שבע

ט"ז חשוון תשפ"ה

17 נובמבר 2024

ת"פ 28769-05-21 מדינת ישראל נ' אבו סבית(עצור/אסיר בפיקוח) ואח'

לפני כב' השופט רון סולקין

המאשימה

מדינת ישראל - תביעות נגב ע"י ב"כ

נגד

הנאשם

1. סלימאן אבו סבית (עצור/אסיר בפיקוח) ע"י ב"כ

עו"ד מאיר סוויסה ועו"ד בן בכור חיימוב

2. אקרם אבו סבית - ניתן גזר דין ביום 1633

גזר דין לנאשם 1

כתב האישום והשתלשלות ההליך

הנאשם שלפני עומד לדין בגין העבירות כדלקמן:

· קשירת קשר לעשות פשע, בניגוד לסעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "החוק") - שלוש עבירות;

· הסגת גבול פלילית, בניגוד לסעיף 447(א) לחוק - שלוש עבירות;

· גניבת כלי/אמצעי/תוצר עבודה/בקר או מקנה, בניגוד לסעיף 384(א)(2) - שלוש עבירות;

· פירוק חלקים מרכב, בניגוד לסעיף 413ד(ב) לחוק - שתי עבירות;

· גניבה, בניגוד לסעיף 384 לחוק - שתי עבירות.

בהתאם למפורט בכתב האישום, עובר למועדים הרלוונטיים לעובדות אישומים 1 - 4 שלהלן, במועד אשר אינו ידוע למאשימה במדויק, קשר הנאשם 1 קשר לפשע ביחד עם הקטין ד.א.ר, יליד 2004, וכן עם עאבד אבו רגילה ומורד אבו סבית (להלן: "האחרים") לגנוב צאן וכן ממירים קטליטיים במושב XXXXX (להלן: "הקשר").

אישום ראשון

בתאריך 20.03.21, בשעה 00:30 או בסמוך לכך, במסגרת הקשר ולשם קידומו, הגיע הנאשם 1, ביחד עם האחרים, ברכב מסוג טויוטה קורולה, ל.ז. 68-310-79 (להלן: "הרכב") לביתו של ש.א. (להלן: "המתלונן"), ברחוב XXX במושב XXXX, אשר בחצר ביתו פינת חי, בה גידל, במועד הרלוונטי לכתב האישום, בעלי חיים, בהם עזים (להלן: "פינת החי").

במעמד המתואר לעיל, הסיג הנאשם 1 גבול בצוותא חדא עם אחרים, בכך שחתכו את הגדר של פינת החי ונכנסו פנימה בכוונה לבצע גניבה.

בהמשך למתואר לעיל, נטלו הנאשם 1 בצוותא חדא עם האחרים שני עזים (להלן: "הצאן"), הכניסו אותן לתא המטען של הרכב ועזבו בנסיעה את המקום.

במעשים המתוארים לעיל, גנב הנאשם 1, בצוותא חדא עם האחרים, את הצאן, בכך שנטל ונשא אותו מבלי הסכמת הבעלים, במרמה ובלי תביעת זכות בתום לב וזאת בכוונה לשוללו שלילת קבע.

שווי הצאן שנגנב - מוערך בסך כולל של כ-2,500 ₪.

אישום שני

בתאריך 20.03.21, בשעה 00:30 או בסמוך לכך, במסגרת הקשר ולשם קידומו, הגיע הנאשם 1 ביחד עם האחרים, ברכב מסוג טויוטה קורולה, ל.ז. 68-310-79 (להלן: "הרכב") לביתו של מ.ש. (להלן: "המתלונן 2") ברחוב XXX במושב XXX, אשר בחצר ביתו פינת חי, בה גידל, במועד הרלוונטי לעובדות כתב האישום, בעלי חיים, בהם עזים וכבשים (להלן: "פינת החי").

במעמד המתואר לעיל, הסיג הנאשם 1 גבול בצוותא חדא עם אחרים, בכך שפתחו את דלת הכניסה לפינת החי, אשר היתה סגורה אך לא נעולה, ונכנסו פנימה בכוונה לבצע גניבה.

בהמשך למתואר לעיל, נטלו הנאשם 1 והאחרים עז אחת וכבשה אחת (להלן: "הצאן"), הכניסו אותן לתא המטען של הרכב ועזבו בנסיעה את המקום.

במעשים המתוארים לעיל, גנב הנאשם 1 בצוותא חדא עם האחרים את הצאן בכך שנטל ונשא אותו מבלי הסכמת הבעלים, במרמה ובלי תביעת זכות בתום לב וזאת בכוונה לשוללו שלילת קבע.

שווי הצאן שנגנב - מוערך בסך כולל של כ-4,000 ₪.

אישום שלישי

בתאריך 03.04.21 בשעה 04:30 או בסמוך לכך, במסגרת הקשר ולשם קידומו, הגיע הנאשם 1 בצוותא חדא עם האחרים, לרחוב XXX במושב XXX, שם חנה רכב מסוג טויוטה קורולה צבע כסף ל.ז. XXX (להלן: "הרכב") השייך ל-ש.מ. (להלן: "המתלונן 3").

במעמד המתואר לעיל, פירק הנאשם בצוותא חדא עם האחרים מהרכב את הממיר הקטליטי וחיישני הגז (להלן: "חלקי הרכב") בכך שהרימו את הרכב באמצעות מגבה מכני ("ג'ק") ופירקו את חלקי הרכב ללא רשות הבעלים.

מיד לאחר המתואר לעיל, גנב הנאשם, בצוותא חדא עם האחרים, את חלקי הרכב בכך שנטלו ונשאו אותם מבלי הסכמת הבעלים, במרמה ובלי תביעת זכות בתום לב וזאת בכוונה לשוללם שלילת קבע.

שווי הנזק שנגרם - מוערך בסך כולל של כ-5,000 ₪.

אישום רביעי

בתאריך 03.04.21 בשעה 04:30 או בסמוך לכך, במסגרת הקשר ולשם קידומו, הגיע הנאשם 1 בצוותא חדא עם האחרים למשק XXX במושב XXX, שם חנה רכב מסוג טויוטה פריוס XXXX (להלן: "הרכב") השייך למ.ש. (להלן: "המתלוננת").

במעמד המתואר לעיל, פירק הנאשם בצוותא חדא עם האחרים מהרכב את הממיר הקטליטי (להלן: "הממיר") בכך שהרימו את הרכב באמצעות מגבה מכני ("ג'ק") ופירקו את הממיר ללא רשות הבעלים.

מיד לאחר המתואר לעיל, גנב הנאשם, בצוותא חדא עם האחרים את הממיר בכך שנטלו ונשאו אותו מבלי הסכמת הבעלים, במרמה ובלי תביעת זכות בתום לב וזאת בכוונה לשוללם שלילת קבע.

שווי הנזק שנגרם מוערך בסך כולל של כ-4,000 ₪.

אישום חמישי

עובר למועדים הרלוונטיים לעובדות כתב האישום, במועד אשר אינו ידוע למאשימה במדויק, קשרו הנאשמים קשר לפשע עם מורד אבו סבית ועם אחרים, אשר זהותם אינה ידועה למאשימה, לגנוב צאן בפזורת נבטים (להלן: "הקשר").

בתאריך 04.04.21, בשעה 04:00 או בסמוך לכך, במסגרת הקשר ולשם קידומו, הגיעו הנאשמים בצוותא חדא עם האחרים לדיר בפזורת נבטים (להלן: "הדיר") השייך למר ע.א., שהינו רועה צאן (להלן: "המתלון 4").

במעמד המתואר לעיל, הסיגו הנאשמים גבול בצוותא חדא עם האחרים לדיר, בכך שחתכו את הגדר המקיפה את הדיר ונכנסו לתוכו בכוונה לגנוב.

בהמשך למתואר לעיל, גנבו הנאשמים בצוותא חדא עם האחרים 31 כבשים (להלן: "הצאן"), בכך שנטלו ונשאו את הצאן מבלי הסכמת הבעלים, במרמה ובלי תביעת זכות בתום לב וזאת בכוונה לשוללו שלילת קבע.

שווי הצאן שנגנב - מוערך בסך כולל של כ-60,000 ₪.

בתיק זה התמשך הדיון לאחר שדיונים שונים נדחו, בין אם על רקע הליכים מקדמיים ובין אם על רקע חילופי ייצוג מרובים, לרבות בשל התנהלות פוגענית של הנאשם כלפי באי כוחו דאז.

כמו כן, נמנע הנאשם מלהתייצב לבית המשפט, כאשר נדרש היה להורות על הבאתו בצו.

בדיון מיום 23.03.23, הודיע הנאשם, כי בכוונתו לייצג את עצמו, זאת לאחר פיטוריהם של חמישה סניגורים (שני סניגורים פרטיים ושלושה סניגורים ציבוריים).

דיונים נוספים בוטלו לאור מצב החירום שהוכרז במדינה בשל מתקפת הטרור הרצחנית ביום 07.10.23, על ידי ארגון הטרור חמאס ותושבים מרצועת עזה.

לאחר החזרה לשגרה, שכר הנאשם את שירותיהם של באי-כוחו הנוכחיים, נקבעו דיוני הוכחות נוספים, אך גם הפעם - נאלץ בית המשפט לבטל דיונים, בשל בקשות שונות מצדה של ההגנה, וכן עתירת ההגנה להורות על פסלות המותב, בשל העובדה שלא נעתר לבקשתה לדחות הדיונים והגשת ערעור לבית המשפט העליון בנוגע לכך (ראו ע"פ 4365/24 אבו סבית נ' מדינת ישראל).

אך הגשת הערעור הנ"ל הביאה כשלעצמה לעיכוב נוסף בדיון.

בסופו של דבר, לאחר סיום שמיעת הראיות, ניתן צו לסיכומי הצדדים, וביום 03.11.24 ניתנה הכרעת דין המרשיעה את הנאשם בעבירות ובעובדות שבכתב האישום.

במעמד השמעת הכרעת הדין, עתרה ההגנה להפנות את הנאשם להערכת שירות המבחן למבוגרים ואילו התביעה התנגדה. בית המשפט לא מצא להיעתר לבקשה, בשים לב לכך שמדובר בנאשם שאינו נוטל אחריות על מעשיו, ובשים לב למתחמי הענישה הנהוגים בעבירות מסוג זה.

פרשת העונש נשמעה ביום 10.11.24, ומכאן - גזר דין זה.

ראיות לעונש

התביעה הגישה, לענין העונש, ראיות כדלקמן:

- גיליון רישום פלילי (ת/49א') - לחובת הנאשם הרשעה משנת 2018 מבית המשפט המחוזי בבאר שבע, בעבירה של תקיפה כדי לגנוב.
- גיליון רישום תעבורתי (ת/49ב') - לחובת הנאשם הרשעות בעבירות של הסעת ילד שטרם מלאו לו שלוש שנים ללא כיסא בטיחות; נהיגה ללא חגורת בטיחות; נהיגה שלא בכביש; ציפוי שמשת רכב שלא כדין; עצירה המפריעה לתנועה; עצירת רכב במקום המיועד לנכה; נהיגה העולה על 26 - 40 קמ"ש מעל המהירות המותרת בדרך שאינה עירונית.

ההגנה לא הגישה ראיות לענין העונש.

טענות הצדדים

התביעה הגישה טיעוניה בכתב (ת/ 50) והשלימה אותן על פה.

התביעה עמדה על מעשי הנאשם, אשר גנב כבשים; עיזים; ממירים קטליטיים וחיישני גז.

התביעה טענה לפגיעה בערכים המוגנים של הגנה על בטחונו; רכוש; ופרטיותו של אדם וכן על בטחונו בתוך ביתו.

עוד טענה התביעה, לפגיעה בבעלי החיים, בעצם הובלתם בתנאים שאינם מתאימים לכך והחזקתם בתנאים קשים.

התביעה טענה, כי עבירות הרכוש קלות לביצוע וקשות ללכידה ואף הפכו מכת מדינה, לכן על בתי המשפט לתת יד למאבק בהן.

התביעה טענה, כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים הינה משמעותית ביותר, כיוון שאין מדובר באירוע יחיד וספונטני אלא מדובר בנאשם שהפך את עבירות הרכוש למקצוע של ממש; תוך שהוא חבר לאחרים בצוותא; תוך התארגנות מראש והצטיידות בכלים רבים; הסב נזקים כלכליים רבים; זאת כאשר הנאשם הוא העומד בראש הכנופיה ואלמלא הנאשם, ייתכן שלא היו נעברות העבירות.

התביעה הפנתה לענינו של עאבד אבו רגילה, אשר נדון בפני כב' השופטת שוש שטרית, ובענינו נקבע מתחם ענישה הנע בין 20 ועד 40 חודשי מאסר. על עאבד נגזרו 20 חודשי מאסר בפועל אך בערעורו לבית המשפט המחוזי הופחת עונשו ל-15 חודשים. התביעה טענה, כי יש להבחין בין עאבד לנאשם, כיוון שהאישום החמישי, שהוא החמור ביותר, אינו רלוונטי לגביו. בנוסף, בארבעת האישומים הראשונים, במסגרת ההסדר שנערך, תוקן כתב האישום בענינו לעבירות רכוש כלליות מסוג עוון ועבירה של סיוע לגניבת ממיר קטליטי, כך שאין בכך כדי להשליך על הנאשם דנן.

התביעה עתרה למתחמי ענישה כדלקמן:

· בגין האישום הראשון והשני - מתחם ענישה הנע בין 15 ועד 30 חודשי מאסר;

· בגין האישום השלישי והרביעי - מתחם ענישה הנע בין 18 ועד 36 חודשי מאסר;

· בגין האישום החמישי - מתחם ענישה הנע בין 30 ועד 50 חודשי מאסר.

התביעה ביקשה לקחת בחשבון את הרשעתו הקודמת של הנאשם, אשר התיישנה אך טרם נמחקה, וענינה תקיפה כדי לגנוב, בגינה נדון הנאשם לעונש צופה פני עתיד בלבד. התביעה טענה, כי לא היה בכך כדי להרתיע את הנאשם, אשר שב לעבור עבירות רכוש חמורות, בצוותא חדא, כשהוא מנהיג את החבורה וגורם לנזקים משמעותיים, ובכך יש ללמד על צורך ממשי להרתיעו זו הפעם.

התביעה טענה, כי בענינו של הנאשם אין מתקיימים שיקולי שיקום, המצדיקים חריגה כלשהי ממתחם הענישה ההולם.

התביעה הפנתה לחלוף הזמן וטענה, כי זה רובץ לפתחו של הנאשם בלבד, אשר החליף מספר רב של סניגורים ונמנע מלהתייצב לדיונים, מה שהוביל להימשכות מיותרת של ההליך.

התביעה טענה, כי אמנם לא ניתן לזקוף לחובת הנאשם את ניהול הליך ההוכחות, אך הוא אינו זכאי להקלה לה זכאי מי שנטל אחריות על מעשיו והביע חרטה עליהם.

התביעה עתרה למקם את עונשו של הנאשם בחלקו האמצעי של כל אחד ממתחמי הענישה אליהם עתרה, במצטבר זה לזה, לצד מאסרים מותנים ממושכים ומרתיעים.

התביעה עתרה להשית על הנאשם עיצומים כספיים משמעותיים בדמות קנס ופיצויים, לאור הנזק הרב שגרם להם.

התביעה עתרה להשית על הנאשם פסילה ממושכת של רישיון הנהיגה, שהרי הנאשם עבר את רוב העבירות כשהוא מסתייע ברכבו כדי להגיע ולהסיע את השותפים אל זירות של העבירות ומהן, ונהיגתו סייעה באופן ממשי להשלמת הגניבות.

ההגנה טענה, כי יש לדחות את עמדת המאשימה "במצטבר ובנפרד".

ההגנה טענה, כי זכותו של הנאשם לנהל הליך הוכחות וזכותו להחליף ייצוג מספר רב של פעמים. גם אם הדבר יוצר הכבדה על ההליך - אין לזקוף זאת לחובתו.

ההגנה טענה, כי עמדתה העונשית של התביעה אינה הולמת את העבירות.

לשיטת ההגנה, אין זה יתכן, שנערך הסדר עם הנאשם 2, אשר הואשם בתחילה אף הוא בכל המיוחס לנאשם 1, ובסופו של דבר הסתפקו בענינו במאסר על תנאי בלבד. לאחר שהתביעה הסבה את תשומת ליבו של הסניגור, כי לנאשם 2 יוחס רק האישום החמישי והוא הורשע בעבירה מסוג עוון, טענה ההגנה, שהתביעה בחרה לעשות עם הנאשם 2 הסדר רק משיקולים של "סגירת התיק", מבלי שהיה קושי ראיתי. עוד טענה ההגנה, כי לא יכול להיות, שבענינו של הנאשם, עותרת המאשימה, באישום החמישי, למתחם ענישה הנע בין 30 עד 50 חודשי מאסר ואילו בענינו של הנאשם 2 הסתפקו בענישה צופה פני עתיד.

ההגנה טענה, כי הרשעתו הקודמת של הנאשם אינה רלוונטית. לשאלת בית המשפט בנוגע לכך השיבה ההגנה, כי טעתה לחשוב שהמדובר בתקיפה רגילה, אך מכל מקום, מדובר בהרשעה ישנה והיא לא יכולה להיות נסיבה להחמרה בענישה עם הנאשם.

ההגנה טענה, כי לא הוצגו ראיות אשר יבססו את הטענה, שהנאשם עמד בראש הכנופיה.

ההגנה טענה, כי יכול להיות שהנאשם השאיר את הכבשים בשטח, אך התביעה לא הציגה ראיות לכך שהחלק מהבקר הגנוב מת, וכי נגנבו "בסך הכל" 3 עיזים; 32 כבשים; וממירים קטליטיים.

ההגנה טענה, כי הנאשם לא השכיל להביא עדים שיאשרו את האליבי שלו, אך המדינה היתה צריכה לבדוק זאת למרות האמור.

ההגנה טענה, כי לא נגרם כל נזק ממעשי הנאשם, והא ראיה לכך, שמי מהנפגעים לא תבע אותו כספית.

ההגנה טענה, כי כל האישומים בעלי מסכת עובדתית דומה, העבירות נעברו בסמיכות זמנים, ולכן די לקבוע מתחם ענישה אחד לכלל העבירות.

ההגנה טענה, כי מדובר באדם צעיר; אב לילדים קטינים אשר "יבכו" אם אביהם ילך למאסר; כי הנאשם היה עצור כשלושה חודשים ולאחר מכן היה שנתיים באיזוק אלקטרוני; לכן, יש להסתפק בעונש שלא כולל רכיב מאסר בפועל.

ההגנה טענה, כי התביעה לא עתרה לפסילת רישיון הנהיגה של הנאשם במסגרת הגשת כתב האישום ולכן לא ניתן לעתור לכך במסגרת פרשת העונש.

ההגנה טענה, כי העיצום הכספי צריך להיות מתון.

בדברו האחרון של הנאשם מסר, כי הוא היה במעצר בית כשנתיים; כואב לו הגב והרגליים; כי הוא עדיין עומד על חפותו; יש לו ארבעה ילדים; והוא רוצה לסיים עם ההליך.

דין והכרעה

העבירות שעבר הנאשם חמורות ויש בהן משום פגיעה בקניינו של הזולת ובפגיעה בתחושת הביטחון וההגנה של הציבור.

על פי רוב, בעבירות מסוג זה, אין בידי גורמי האכיפה לאתר את העבריין, והקורבן נותר ללא מזור לנזק שנגרם לרכושו ואף לתחושת הביטחון שלו.

יתרה מכך, לעבירות רכוש פוטנציאל להסלים לאירוע אלים ואף קטילת חיים. אין המדובר בענין

תיאורטי, שכן היו דברים מעולם, מקרים בהם התפתח עימות בין פורץ או גנב חקלאי לבין נפגע העבירה, ובסופו של דבר הסתיימו אותם אירועים בקורבנות בנפש. ראוי, לשם המחשה, המקרה הידוע בחוות "שם" של החקלאי שי דרומי; כן ראו ענינו של אריה שיף, שהתעמת עם עבריינים שהגיעו לגנוב את רכבו. זאת, לאור הנטיה האנושית המובנת, שלא לעמוד מנגד כאשר רכשו של אדם נגנב.

משנה חומרה לדברים, כי במקרה זה, אין המדובר ברכוש "רגיל", אלא, בגניבת בעלי חיים, וכן גניבת ממירים קטליטיים.

אשר לעבירות של גרימת נזק לרכב, בין אם על ידי פירוק חלקים ובין אם בדרך אחרת, אלו פוגעות בתחושת הביטחון האישי של האזרח ובקניינו. עבירות אלו מחייבות ענישה משמעותית, בעולם המעשה, על מנת להרתיע את עובריהן.

המדובר בעבירות הנעברות בשום שכל וכרוכות בתכנון מוקדם.

עבירות מסוג זה נעברות כיום על ידי מי שעיסוקם בכך, כשהם באים למקום מצוידים בכלים מתאימים, באביזרים ייעודיים, ידע ומיומנות.

עיון באמרות השותפים במשטרה אף ממחיש זאת.

לא בכדי, ראה המחוקק לייחד לעבירות אלה סימן נפרד - סימן ה1 - במסגרת פרק העוסק בעבירות הרכוש (פרק י"א) בחוק העונשין, תשל"ז - 1977. בסימן זה, הוחמרו העונשים בגין עבירות הנעברות כלפי כלי רכב, אשר סווגו כעבירות מסוג פשע, חלף העבירות המקבילות כלפי הרכוש באופן כללי, מרביתן מסווגות כעוון. קביעה זו של המחוקק - מן הדין שתבוא ידי ביטוי גם בקביעת הענישה בפועל.

חשוב לציין, כי פירוק ממיר קטליטי מרכב משבית כליל את הרכב, כשפעמים רבות, אין בידי בעלי הרכב לאתר את מקור התקלה, ובנוסף - נזק זה לרוב אינו מכוסה על ידי חברות הביטוח. עוגמת הנפש הרבה הכרוכה בעבירות אלה, שהיא הרבה מעבר לעבירות אחרות של פריצה לכלי רכב או גניבה מתוכם, וכן התקופה בה נמנע מבעלי הרכב לעשות בו שימוש - מן הדין שתקבל אף היא ביטוי בענישה.

אשר לגניבת הצאן, נוסף על הנזקים הנובעים מעבירות רכוש, קיים בעבירה זו אלמנט של אכזריות כלפי בעלי החיים, שגם להם נשמה ורגש, הם קשורים לבעליהם, ובעליהם קשורים אליהם.

כמו כן, קיימת פגיעה בפרנסתו של נפגע העבירה, אשר במקרים לא מעטים, מגדל צאן ובקר כאמצעי פרנסה.

לא בכדי, מצא המחוקק, לייחד עבירה זו מעבירת גניבה "רגילה", ולקבוע בצדה עונש בן ארבע שנות

מאסר, כך שגם עבירה זו, בדומה לעבירות כלפי רכבים, מוגדרת כעבירה מסוג פשע.

לענין זה, יפים דברי השופט א' רובינשטיין בתיק ע"פ 2943/06 **חילו נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים):

לגניבת בקר וצאן בנסיבות מסוימות יוחד במשפט העברי מקום משלה. התורה אומרת (שמות כ"א, ל"ז) "כי יגנב איש שור או שה וטבחיו או מכרו, חמשה בקר ישלם תחת השור, וארבע צאן תחת השה". זאת, בשונה מגניבה "רגילה", שהגנב משלם בהם, לפי דין תורה, תשלומי כפל. בפשטות מכוונים הדברים לכך, שבקר ומקנה חשיבותם בחברה חקלאית גדולה עד כדי הגדלה משמעותית של הקנס המוטל על גניבתם.

ראינו כי המחוקק ביקש להחמיר בעונשם של גנבי בקר ומקנה מעבר לגניבה ה"רגילה", וגניבה זו היתה לעבירת פשע. תסכולו של החקלאי המוצא בהשכימו בבוקר, ולעתים באמצע היום, כי בקרו או צאנו נגנבו בולט במיוחד, כיוון שלא תמיד ניתן לנעול "רכוש חי" כזה, הרועה בשדה, באופן הרמטי - וגם הביטוח לכך ככל הנראה יקר. (ההדגשות אינן במקור).

בפסק דין זה נאמר, כי הביטוח של מקנה הוא יקר, אך מאז שניתן - הגיע המצב לכדי כך שכבר אין חברות ביטוח בארץ המוכנות לבטח מקנה כלל!

עוד ראו, רע"פ 2806/07 **ח'יר יונס נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים):

עבירה של גניבת בקר ומקנה היא עבירה חמורה. אין מדובר בעבירת-רכוש רגילה - ביצועה כרוך בהתאכזרות לבעלי-חיים, יצירת סיכון בריאותי לציבור וגרימת חסרון-כיס משמעותי לבעל החיה. לכן, בשנת התשנ"ו מצא המחוקק לנכון להבחין בין עבירה "רגילה" של גניבה (עבירה הקבועה בסעיף 384 לחוק העונשין ודינה עד שלוש שנות מאסר), לבין עבירה של גניבת בקר ומקנה (הקבועה בסעיף 393 לחוק ודינה עד ארבע שנות מאסר, וככזו היא מוגדרת כ"פשע"). למרבה הצער, אף שחלפו למעלה מעשר שנים מאז החמיר המחוקק עם עבריינים אלה - המציאות בשטח, כך נדמה, לא השתפרה. אדרבא, התופעה של גניבת בקר ותוצרת חקלאית הלכה ופשטה, וכיום היא בבחינת מכת מדינה. מציאות כזו היא בלתי נסבלת. היא גורמת לנזק כלכלי לא רק לבעליו של הבקר הגנוב, אלא לכל מי שעוסק בענף זה, ושנאלץ להשקיע משאבים יקרים בניסיון למנוע מפורעי חוק לשים לאל את מה שלעיתים הוא מפעל

חיים. למרבה הצער, כבר התרחשו מקרים שבמהלך הניסיון למנוע את הנזק התגלגלו הדברים לכדי תוצאות קשות ואף קטלניות. דומה כי מאמצי האכיפה המושקעים בתחום זה של העבריינות הם דלים ויעילותם מוטלת בספק. במצב דברים זה המעט שמערכת בתי-המשפט יכולה לתרום בניסיון להשיב את הסדר על כנו - הוא להחמיר עם מבצעייהן של העבירות, במטרה להבהיר לכל כי מי שישלח את ידו בקניינו של אחר, ישלם על כך מחיר כואב. (ההדגשות אינן במקור).

כן ראו בש"פ 1248/21 **אבו סבילה נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים):

התפיסה כי מדובר בעבירת רכוש גרידא אינה במקומה. במקרים רבים הגניבה החקלאית כרוכה גם בהתפרצות למבנה או לשטח סגור ונעשית בצוותא על ידי מספר פורצים. אך גם כאשר הפשיעה החקלאית נעשית בשטח פתוח (כמו גניבת מרעה או יבולים או ציוד חקלאי), הרי שהפשיעה החקלאית נעשית מתוחכמת יותר ויותר. יש בפשיעה החקלאית מסוכנות אינהרנטית בשל הפוטנציאל להתפתחות אלימה במפגש אפשרי בין החקלאי המבקש להגן על פרי עמלו לבין הפורץ באישון לילה. מי שמגיע בלילה רעול פנים, מי שמגיע בלילה עם אחר או אחרים, מי שאינו חושש להימלט מהמשטרה (מה שידוע במקומותינו כתופעת המרדפים. וראו מרדפים בעקבות גניבת עגלים: בש"פ 1608/06 **הייב נ' מדינת ישראל** פורסם בנבו; (7.3.2006) [בש"פ 835/06 **חילו נ' מדינת ישראל** פורסם בנבו - (28.2.2006) [כל אלה, ביחד ולחוד, הם אינדיקציות למסוכנות הטבועה בעבירה של גניבה והתפרצות בכלל, ועבירה של גניבה והתפרצות למטרת גניבה חקלאית בפרט. (ההדגשות אינן במקור).

כן ראו, רע"פ 323/19 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים):

גניבות מרעה מאופיינות בנזקים כלכליים כבדים למגדלי המרעה אשר לעיתים מאבדים בן לילה את כל רכושם ועמל של שנים רבות. נזקים משמעותיים אלו, לצד התחכום והתכנון המקדים לביצוע הגניבות, אשר לעיתים דורש איסוף מודיעין מקדים על ידי העבריינים ואפיון של שגרת פעילותם של מגדלי המרעה דורשים את הוקעתה של תופעה זו מהיסוד.

לא בכדי משקיעות רשויות האכיפה משאבים רבים בצמצום היקף גניבות המרעה - ועל בתי המשפט ליטול חלק ממשי במאמצים לגדיעתן על ידי הכתבת מדיניות ענישה מחמירה ומרתיעה. (ההדגשות אינן במקור).

כפי שנקבע בהכרעת הדין, נלוו, במקרה דנן, לגניבה החקלאית גם התנהגות אכזרית כלפי בעלי החיים, שנותרו בוואדי כלשהו, מגודרים, כאשר משיחות הנאשם שנקלטו בהאזנת הסתר עלה, כי הנאשם וחבריו היו סבורים, שהצאן נפחו את נשמתם, לאחר שנכלאו בתוך רשת, בוואדי, ברעב ובצימאון, חשופים לפגעי מזג האוויר, ונעזבו לגורלם.

להלן, תובא סקירה של מדיניות הענישה הנוהגת

פירוק ממירים קטליטיים:

· עפ"ג 28739-04-24 **אבו סבילה נ' מדינת ישראל** - יוער, כי ההגנה הפנתה להליך שהתנהל בבית משפט השלום לפני מותב זה. המערער הורשע בכך שפירק וסייע לפרק שני ממירים קטליטיים. מותב זה העמיד את מתחם הענישה כך שינוע בין 10 ועד 24 חודשים, לאור הסדר שהוטל על המעורב הנוסף בלבד, תוך שהובהר בגזר הדין, כי היה מקום לקבוע מתחם ענישה גבוה יותר. על המערער נגזרו 10 חודשי מאסר בפועל; קנס; פיצוי למתלוננים; פסילת רישיון הנהיגה בפועל ועל תנאי וחילוט הרכב. ערכאת הערעור מצאה להתערב ברכיב הפסילה ורכיב החילוט, אך ערעורו על רכיב המאסר; הקנס; והפיצוי נדחו.

· עפ"ג 697-04-23 **אל צבאירה נ' מדינת ישראל** - המערער הורשע, על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בכך שגנב, בצוותא חדא, שני ממירים קטליטיים משני רכבים אשר חנו באותו הרחוב בעיר דימונה. מותב זה קבע מתחם ענישה הנע בין 16 ועד 30 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשם 16 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית. ערכאת הערעור מצאה להקל מעט עם הנאשם, לאור מצב רפואי חריג ונכות ממנה סובל, והעמידה את משך המאסר על 14 חודשי מאסר. עם זאת, ציינה ערכאת הערעור, כי "הענישה אשר הוטלה על ידי בית משפט קמא על המערער, אינה ענישה מחמירה ומדובר בענישה ראויה והולמת, ומתחם העונש ההולם אשר נקבע על ידי בימ"ש קמא, ראוי והולם את המעשים וחומרתם.... חומרת עבירות אלה נובעת מהפגיעה בכלי הרכב ומהחשש להתפרצות של אירוע אלים בעקבות ביצוע עבירות אלו". (ההדגשה אינה במקור).

· עפ"ג 68604-03-23 **אבו רקייק נ' מדינת ישראל** - המערער הורשע, על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בכך שפרץ לרכב וגנב ממנו מגבה (ג'ק), ובנוסף, פירק וגנב שני ממירים קטליטיים משני רכבים. מותב זה קיבל את מתחם הענישה אליו עתרה התביעה והעמידו, כך שינוע בן 16 ל-30 חודשי מאסר, תוך הבהרה, כי מדובר במתחם מקל. על המערער נגזרו 16 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. במסגרת הערעור, עמדה ההגנה על ההליך הטיפולי במסגרת "תכנית חומש" של הסנגוריה הציבורית, בו שולב הנאשם וביקשה להקל את עונשו. לאחר שנשמעו הערות ערכאת הערעור, ביקשה ההגנה למחוק את הערעור.

· עפ"ג 46634-10-22 **אלרביעי ואח' נ' מדינת ישראל** - המערערים הורשעו, על פי הודאתם במסגרת הסדר טיעון, בכך שהגיעו לעיר באר שבע, פירקו וגנבו ממיר קטליטי מרכב. בנוסף, פרצו לרכב אחר וגנבו ממנו ארגז כלים. כאשר הגיעה משטרה למקום, הכה הנאשם 1 את השוטר בידו. מותב זה נעתר לעתירת התביעה לעניין מתחם הענישה, כך שבענינו של הנאשם 1, נקבע מתחם הנע בין 14 ועד 24 חודשי מאסר ואילו בענינו של נאשם 3, נקבע מתחם ענישה הנע בין 12 ועד 24 חודשי מאסר. מותב זה הבהיר בגזר דינו, כי מדובר

במתחמי ענישה מקלים ביותר, אשר אינם משקפים את חומרת העבירות ואת עוגמת הנפש שנגרמה למתלוננים. באותו מקרה, נגזרו עונשי מאסר בני 12 ו- 14 חודשים. ערכאת הערעור הקלה במעט את עונשם, כך שחלף 12 חודשי מאסר הוטלו 10 חודשי ומאסר וחלף 14 חודשי מאסר הוטלו 12 חודשי מאסר, אך קבעה, כי "העונשים אשר נגזרו על המערערים בבית המשפט קמא, לכשעצמם, אינם חמורים כלל ועיקר, ונוכח חומרת המעשים, אכן היה מקום לשקול החמרה בענישה".

גניבת מקנה

· רע"פ 323/19 פלוני נ' מדינת ישראל - המבקש, תושב יהודה ושומרון, אשר נכנס לישראל ללא היתר כדין, חבר לאחרים, והם גנבו בצוותא 59 כבשים ממשק במושב ארבל. המבקש ושניים נוספים הובילו את הכבשים במשאית לשטחי יהודה ושומרון ומכרו אותם לאדם אחר. בית משפט השלום הרשיע את המבקש לאחר שמיעת ראיות, וקבע מתחם ענישה הנע בין 24 ועד 48 חודשי מאסר, תוך שגזר על המבקש 36 חודשי מאסר; מאסרים מותנים; קנס; פיצוי. ערעורו לבית המשפט המחוזי ובקשת רשות הערעור הן על הכרעת הדין והן על גזר הדין - נדחו, תוך שבית המשפט העליון ציין: אף לגופו של עניין, תמים דעים אני עם בית המשפט המחוזי כי עונשו של המבקש אינו מחמיר עמו כלל.

· עפ"ג 70195-01-24 אלאפיניש ואח' נ' מדינת ישראל - המערער 1 הורשע בנהיגה בזמן פסילה; הסגת גבול בצוותא; גניבת מקנה בצוותא; סיוע לגניבת מקנה בצוותא. בענינו, נקבע מתחם ענישה הנע בין 22 ועד 42 חודשי מאסר ונגזרו עליו 30 חודשי מאסר בפועל; מאסרים מותנים; קנס; פיצוי; פסילת רישיון נהיגה. המערער 2 הורשע בעבירות של הסגת גבול בצוותא וסיוע לגניבת מקנה. בענינו, נקבע מתחם ענישה הנע בין 18 ועד 40 חודשי מאסר ונגזרו עליו 24 חודשי מאסר בפועל; מאסרים מותנים; קנס; פיצוי. לאחר הערות ערכאת הערעור - חזר בו המערער 1 מערעורו. בענינו של המערער 2, אשר נתן את הדין בגין עבירות סיוע לגניבת המקנה, ובשים לב לעונשים שהוטלו על המעורבים הנוספים, הוקל עונשו ל-20 חודשי מאסר, ללא שינוי ביתר רכיבי גזר הדין. לא היה שינוי במתחמי הענישה שנקבעו ע"י בית משפט קמא.

· עפ"ג 14218-06-22 אבו גנימה נ' מדינת ישראל - המערער הורשע, על פי הודאתו, בכך שהגיע עם אחר לקיבוץ רעים וגנב מאורווה שתי סוסות. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה הנע בין 12 ועד 24 חודשי מאסר בפועל וגזר על המערער 18 חודשי מאסר בפועל; מאסרים מותנים; קנס ופיצוי בסך 40,000 ₪. בערעורו על גזר הדין, הוקל עונשו כך שיהיה בתחתית מתחם הענישה, זאת בהתאם להסכמות הצדדים בשל נסיבות פרטניות הקשורות בנאשם, ללא שינוי ביתר הוראות גזר הדין. ערכאת הערעור אף ציינה, כי לא היתה חומרה בענישה שהוטלה בבית משפט קמא.

בית המשפט מוצא לציין גם את עניינו של השותף עאבד אל רחמן אבו רגילה, אשר נדון לפני מותב

אחר, והורשע, בהתאם להודאתו בכתב אישום מתוקן, בגין חלק מהאירועים המתוארים לעיל (אישומים 1 - 4) כאשר בהתאם לנמסר מפי התביעה, במסגרת תיקון כתב האישום, הורשע בעבירות שכמעט כולן מסוג עוון ולא בעבירות מסוג פשע. באחד האישומים, יוחסה לו עבירה נגזרת של סיוע לגניבת ממיר קטליטי ורק באישום נוסף יוחסה לו העבירה המושלמת. ובנוגע לגניבת המקנה, יוחסו לו עבירות מסוג עוון, ולא העבירות הייחודיות בתחום הגניבה החקלאית. בית המשפט קבע בענינו מתחם ענישה אחד, הנע בין 20 ועד 40 חודשי מאסר, וגזר עליו 20 חודשי מאסר בפועל; מאסרים מותנים; קנס ופיצוי לכל אחד מהמתלוננים (ראו ת"פ 28893-05-21 **מדינת ישראל נ' אבו סבית ואח'** - גזר דין בענין הנאשם 2). בית המשפט המחוזי, בשבתו כערכאת ערעור פלילי, מצא להקל מעט בעונשו, זאת בשים לב, כי המערער היה על גבול הקטינות (כבן 18) בעת שנעברו העבירות; נעדר הרשעות קודמות; אחיו ד.א.ר. צעיר ממנו במקצת אך נדון בבית משפט לנוער, שם הוטלה עליו ענישה שיקומית; וחלף עונש מאסר בן 20 חודשים, הוטלו עליו 15 חודשי מאסר, ללא שינוי ביתר רכיבי גזר הדין. כל הנימוקים הללו אינם מתקיימים בענינו של הנאשם דן. יתר על כן: ערכאת הערעור לא מצאה להתערב במתחם הענישה שנקבע ע"י בית משפט קמא (ראו עפ"ג 10139-01-23 **אבו רגילה נ' מדינת ישראל**).

עוד מוצא בית המשפט להתייחס לענינו של **אקרם אבו סבית**, הנאשם 2 בתיק זה. בניגוד לטענת ההגנה, לא הורשע הנאשם 2 באותן עבירות בהן הורשע הנאשם דן. בעת הצגת ההסדר, נמסר מפי הצדדים, כי בשל נסיבות מיוחדות, הוחלט להפריד את ענינו של נאשם 2 מהנאשם 1, וכי הגיעו עמו להסדר. במסגרת הסדר זה, תוקן כתב האישום (כאשר מלכתחילה, האישום היחיד שיוחס לו, היה האישום החמישי), והנאשם 2 הודה והורשע בעבירה שענינה הסגת גבול פלילית, עבירה אחת מסוג עוון. בענינו של נאשם זה, המדובר היה בהסדר כולל, לרבות לענין העונש, ולכן, בגזר הדין, לא נערך דיון במתחם הענישה, לא נקבע מתחם ענישה, ובית המשפט הסתפק באימוץ ההסדר, שנומק, בין היתר, ב"קושי ראייתי ממשי" (ראו דברי התביעה, ע' 26 ש' 3 לפרו' מיום 16.03.23). בנסיבות אלה, אין בעונש שנגזר על אקרם - כדי להשליך כלל ועיקר על העונש המתאים לנאשם דן, אשר, בהעדר הסכמות בין הצדדים - נדרש בית המשפט לגזור את דינו בהתאם לשורת הדין.

הנאשם דן עמד על זכותו לנהל משפט ובכך נחשף בית המשפט למסכת הראייתית. כעת, משנותן הוא את הדין, כאמור, בהתאם לשורת הדין - מבקש להיבנות מההסכמות שגובשו, במסגרת הסדרי טיעון, בין התביעה לבין נאשמים אחרים, תוך קניית סיכון של כל אחד מהצדדים, אך לא יוכל לעשות כן.

בענינו של הנאשם דן, המדובר בהתארגנות עבריינית מוקפדת ומתוכננת היטב, כאשר עולה מהראיות בתיק, כי הנאשם הוא העומד בראשה, המוציא והמביא - הוא זה שקבע מה היעד בו תפעל החבורה; מה הולכים הם לגנוב; מה תהיה חלוקת התפקידים; הוא זה שאסף והחזיר את המעורבים הנוספים; הוא זה ששילם למעורבים האחרים בגין "עבודתם"; הוא זה שנטל לידי את הטובין שנגנבו- הכבשים; העיזים; והממירים הקטליטיים.

במסגרת ההתארגנות העבריינית, הגיעו הנאשם והאחרים, במספר מועדים, הן למושב XXXXX והן

לפזורה הסמוכה ליישוב נבטים, ושלחו ידם ברכוש הזולת, תוך הצטיידות מראש בציוד מתאים (מחתך, מגבה, בלוקים ועוד) תוך שהותירו אחריהם מספר רב של נפגעי עבירה וגרמו לנזקים רבים.

כפי שעולה מאמרות המתלוננים ביישוב XXXXX (ת/24 - ת/28), העבירות כלפיהם נעברו בליל שישי, כאשר הם שומרי שבת ואין באפשרותם להזעיק משטרה טרם יציאת השבת.

המתלונן באישום השלישי אף מסר, כי הוא מתגורר בירושלים והגיע לבקר בבית הוריה של אשתו במושב XXXXX. נותר רק לתאר את מפח הנפש שנגרם לו, כאשר בצאת השבת נתקע ביישוב XXXXX ולא היה בידו לשוב לביתו, כיוון שרכבו אינו שמיש לאור גניבת הממיר הקטליטי וחיישני צינור המפלט.

באישום הראשון, גנבו צאן בשווי כ-2,500 ₪; באישום השני, גנבו צאן בשווי כ-4,000 ₪; באישום השלישי גנבו ממיר קטליטי והסבו נזק בשווי כ-5,000 ₪; באישום הרביעי גנבו ממיר קטליטי והסבו נזק בשווי 4,000 ₪; באישום החמישי גנבו צאן בשווי כ-60,000 ₪.

כל זאת עשו, תוך שהסתייעו, בחלק מהמקרים ברכבו של הנאשם, כאשר הוא זה שנוהג ברכב.

בטרם ייקבע מתחם הענישה ההולם, יש לבחון האם כלל האישומים המפורטים בכתב האישום עולים לכדי אירוע אחד בגינו יש לקבוע מתחם עונש אחד, או שמא מדובר באירועים שונים, המצדיקים קביעת מתחם ענישה נפרד לכל אירוע.

לשם כך, יש לבחון את הקשר ההדוק בין העבירות השונות, ולבחון האם הן עולות לכדי מסכת עבריינית אחת (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים) [פורסם בגבו]).

ההגנה טענה, כי יש לראות בכלל האירועים מקשה אחת ולקבוע מתחם ענישה אחד, בעוד התביעה עתרה למתחמי ענישה שונים, לפי אופי המעשים ורמת החומרה.

אין בידי בית המשפט לקבל עמדת ההגנה, כי כלל האירועים המפורטים בכתב האישום עולים כדי אירוע אחד, המצדיק מתחם ענישה אחד.

במקרה דנן, מדובר בעבירות שנעברו במועדים שונים; קיים שוני בסוג הרכוש שנגנב; בשוויו; אפילו בעבירות בגין הועמד הנאשם לדין, כאשר בחלק מהמקרים מדובר על גניבת מקנה בהיקפים שונים ובחלק מהמקרים על פירוק וגניבה של חלקי רכב. גם בנוגע לגניבת המקנה, בחלק מהמקרים - המדובר היה בחיות מחמד ובמקרה נושא האישום החמישי - המדובר היה בעדר כבשים המוחזק לצרכי

פרנסה. כל אחד מנפגעי העבירה הוא עולם בפני עצמו; נגרמה לו מצוקה שונה; נזקים שונים; ומכאן, שיש להתייחס לאירועים כנפרדים ושונים. לפיכך, יקבע בית המשפט מתחם ענישה נפרד בגין האישומים הראשון והשני; השלישי והרביעי; וכן האישום החמישי.

לאור תפקידו הבכיר של הנאשם בהתארגנות העבריינית; ריבוי; התכנון שקדם להן; ההתארגנות העבריינית המוקפדת; הפגיעה המשמעותית בערכים המוגנים; הנזקים הכלכליים המשמעותיים שנגרמו לכל אחד מנפגעי העבירה; ובשים לב למדיניות הענישה הנוהגת, מוצא בית המשפט לקבוע מתחמי ענישה כדלקמן:

- בגין האישום הראשון והשני - מוצא בית המשפט לאמץ את מתחם הענישה אליו עתרה התביעה כך שינוע בין 15 ועד 30 חודשי מאסר;
- בגין האישום השלישי והרביעי - מוצא בית המשפט לקבוע מתחם ענישה הנע בין 16 ועד 34 חודשי מאסר;
- בגין האישום החמישי, מוצא בית המשפט לקבוע מתחם ענישה הנע בין 24 ועד 48 חודשי מאסר.

קביעת הענישה הספציפית בתוך מתחם הענישה

מעשיו של הנאשם מלמדים על אנטי חברתיות מובהקת וכשל ערכי חמור, לצד זלזול בוטה ברכוש הזולת ובשלומם וברווחתם של בעלי החיים.

לחובת הנאשם, הרשעה קודמת, משנת 2018, מבית המשפט המחוזי, בגין עבירה של תקיפה כדי לגנוב, בגינה נדון לענישה צופה פני עתיד. בכך יש ללמד על יחסו של הנאשם לזולת ולרכושו, וכי אין זו הפעם הראשונה בה שולח הנאשם ידו ברכושו של האחר. החסד שעשה בית המשפט המחוזי עם הנאשם לא הביאו לשנות את דרכיו, וכעבור תקופה, נתפס שוב עובר עבירות חמורות, תוך שהוא מנצח על כנופיה מאורגנת ומתוחכמת.

הנאשם עמד על חפותו ונמנע מנטילת אחריות על מעשיו או הבעת חרטה עליהם, עד דברו האחרון ממש. זו, כמובן, זכותו, אך הוא לא יזכה להקלה לה זכאי מי שנוטל אחריות ומביע חרטה על מעשיו.

טענת ההגנה, כי ילדיו של הנאשם יחוו מצוקה משליחתו למאסר (בלשון הסניגור: "יבכו") וכי אין זה יאה לשלוח אב לילדים לכלא - אין בה כדי להטות הכף לחריגה ממתחמי הענישה. השפעת עונש המאסר על משפחתו של הנאשם במקרה זה אינה שונה מענינו של כל אדם אחר, אשר נגזר עליו מאסר בפועל.

בעוד ההגנה מזכירה את בכיים של ילדי הנאשם, בית המשפט, המופקד על האינטרס הציבורי, משווה לנגד עיניו גם את הצער שנגרם לכל אחד מהמתלוננים - נפגעי העבירה, הן אלו שאיבדו את חיות המחמד שלהם מהם והן אלו שגילו שרכבם אינו שמיש, כי פירקו וגנבו ממנו את הממיר הקטליטי; את תחושת חוסר האונים, שנגרמו לארבעת המתלוננים הראשונים, אשר נאלצו להמתין עד לצאת השבת כדי להזעיק משטרה שתסייע להם מול הפגיעה הקשה בהם; את בעלי העדר נושא האישום החמישי, שגילה לפתע, שהעדר - מקור פרנסתו - אבד באחת; ואף את תחושת הפחד של הכבשים והעזים, יצורים בעלי רגש ונשמה, אשר נלקחו ממקומם ונדחסו לתא מטען של רכב פרטי, שאינו מתאים להובלתם, ולאחר מכן הושארו בשטח, כלואים בתוך רשת, ללא מים ומזון.

אשר לחלופי הזמן, אין לנאשם להלין אלא על עצמו. כמפורט לעיל, המדובר במי שהוביל לדחיות רבות של ההליך, על רקע חילופי ייצוג תכופים לאור יחסו המבזה כלפי סנגוריו דאז; נמנע מלהתייצב והביא להוצאת צו הבאה נגדו; גם כאשר שכר את ייצוגם של הסנגורים הנוכחיים - הוגשו בקשות דחיה רבות מצד ההגנה באמתלות שונות; ואף בקשה לפסילת המותב, שהיה בה כדי לכפות את ביטול דיון ההוכחות, חרף כך שבית המשפט לא מצא בסיס כלשהו לבקשה זו.

מכלול הנסיבות מצביע על ענישה ברף הבינוני - גבוה של מתחמי הענישה. רק לנוכח חלופי הזמן, שבכל זאת ילקח בחשבון באופן מסוים, וכן התקופה בה שהה הנאשם בחלופת מעצר, בחלק מהתקופה תחת פיקוח אלקטרוני - תינתן לנאשם הקלה מסוימת, במסגרתה יושתו העונשים בחלקו הבינוני של המתחם.

לפנים משורת הדין, ישית בית המשפט עונש כולל, תוך חפיפה חלקית בין העונשים, שיושתו במסגרת כל אחד מהמתחמים שפורטו לעיל.

כמובן, מוצא בית המשפט להטיל מאסרים מותנים מרתיעים, לבל יהיו הנאשם לעבור שוב עבירות דומות.

עוד מוצא בית המשפט להטיל עיצומים כספיים, לרבות פיצוי משמעותי לנפגעי העבירה; וכן פסילת רישיון נהיגה - הכל כפי שיפורט להלן.

עיצומים כספיים

בית המשפט מוצא לקבל עתירת התביעה להטלת עיצומים כספיים מרתיעים על הנאשם, בדמות קנס וכן פיצויים לנפגעי העבירה.

אשר לרכיב הקנס, הרי שהעבירות נעברו מתוך בצע כסף - מניע כלכלי, תוך שהנאשם גוזל רכוש בשווי רב השייך למתלוננים שונים.

בהקשר זה, ראו ע"פ 7416/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים):

עונש הקנס מכיוון לאיין את טובת ההנאה ולהסב הפסד כלכלי לעבריין ובכך להשיב לו כגמולו וכן להרתיעו (וכמוהו גם אחרים) על-ידי הפיכת הפשע ללא כדאי.

יש אפוא לחתור לקיומו של קשר רציונאלי בין אמצעי ענישתי זה, על רקע מאפייניו, לבין פרמטרים שונים כגון סוג העבירה, סוג הנזק שנגרם כתוצאה מהעבירה והאפקט שיהיה לכך על העבריין. כאמור, בעבירות כלכליות נודעת חשיבות יתרה לשימוש בעונש הקנס, וכך גם בעבירות שכתוצאה מהן נגרם נזק כלכלי לאדם או לציבור בכללותו. במקרים אלה מתקיים קשר רציונאלי בין הטלת עונש של קנס לבין השגת תכליות הגמול (עקרון ההלימה) וההרתעה. (ההדגשות אינן במקור).

מעשיו של הנאשם מחייבים גם פיצוי הולם, שיהיה בו משום הכרה בנזקים ובאובדן תחושת הביטחון האישי שחוו נפגעי העבירה - אזרחים תמימים, שמרכבם פורקו ונגנבו חלקים; או שהתפרצו למקרקעין שלהם או הסיגו בו גבול וגנבו מקנה. בשניים מהאישומים (הראשון והשני), המדובר היה בצאן שלא גודל למטרה מסחרית, אלא כחיות מחמד, והיה קשור לבעליו; ואילו באישום החמישי - צאן שגודל למטרות פרנסה.

פיצוי לטובת נפגע העבירה, נפסק מתוקף סמכותו של בית המשפט, בהתאם להוראות סעיף 77 לחוק העונשין הקובע:

(א) הורשע אדם, רשאי בית המשפט לחייבו, בשל כל אחת מן העבירות שהורשע בהן, לשלם לאדם שניזוק על ידי העבירה סכום שלא יעלה על 258,000 שקלים חדשים לפיצוי הנזק או הסבל שנגרם לו.

(ב) קביעת הפיצויים לפי סעיף זה תהא לפי ערך הנזק או הסבל שנגרמו, ביום בצוע העבירה או ביום מתן ההחלטה על הפיצויים, הכל לפי הגדול יותר.

(ג) לעניין גביה, דין פיצויים לפי סעיף זה כדין קנס; סכום ששולם או נגבה על חשבון קנס שיש בצדו חובת פיצויים, יזקף תחילה על חשבון הפיצויים.

פסיקת בית המשפט העליון קבעה מספר תכליות לפיצוי נפגע עבירה, ובין היתר:

א. ראש וראשית - הכרה חברתית כללית והכרה של מערכת המשפט בפרט בסבלו של הנפגע, תוך מתן משקל למעמדו במסגרת ההליך הפלילי;

ב. שנית - חסכון בזמן לנפגע העבירה תוך מתן סעד כספי בזמן קצר, ומניעת מפגש נוסף בינו לבין העבריין במסגרת ההליך אזרחי;

ג. שלישית - מהווה תשלום הפיצוי מעין הליך "היטהרות" שיש בו כדי לסייע לעבריין להכיר בעבירה שביצע, לפעול לתיקון המעוות ולהשתקם.

ראו, לעניין זה, ע"פ 8745/08 **פלוני נ' מדינת ישראל ואח'** (פורסם במאגרים):

לפיצוי שנפסק לטובת נפגע עבירה קיימות מספר תכליות שונות... בין התכליות האמורות ניתן לציין את הבאות: מתן סעד לנפגע העבירה בטווח זמנים קצר, מבלי שייאלץ להמתין לסיום הליכים אזרחיים בעניינו; מניעת מפגש מחודש עם העבריין שפגע בו במסגרת של הליך אזרחי נוסף; הכרה חברתית בסבלו של הנפגע; העלאת מעמדו של קורבן העבירה בהליך הפלילי, כחלק מהמגמה לשלבו בהליך הפלילי ולהכיר בזכויותיו במסגרת ההליך זה ואף יסוד של היטהרות לעבריין עצמו, שחיובו בפצוי לטובת הנפגע עשוי לתרום לשקומו (ראו: ע"פ 7895/04 **פלוני נ' מדינת ישראל** ([פורסם בנבו], 2.8.2006); רע"פ 9727/05 **פלוני נ' מדינת ישראל** ([פורסם בנבו], 8.8.2007); ע"פ 6452/09 **עלי נ' מדינת ישראל** ([פורסם בנבו], 22.7.2010) (להלן: עניין עלי).

זאת, מעבר להיות הפיצוי חלק מתמהיל הענישה הכולל המוטל על הנאשם, אשר יש בו כדי להביע החומרה אותה רואה מערכת החוק במעשיו של הנאשם, שאט הנפש והסלידה ממעשים אלה, ואף להרתיע נאשמים מלשוב ולבצע עבירות.

פיצוי לנפגע העבירה מהווה סעד בעל אופי אזרחי במסגרת ההליך הפלילי. ראו ע"פ 2976/01 **אסף נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו(3) 418, שם הגדירו כב' השופט מ. חשין, בלשונו הצורנית, כ"ברבורון בין ברוזונים" (ההדגשה אינה במקור).

בהיותו סעד בעל מאפיינים אזרחיים, נפסק, כי יכולתו הכלכלית של העבריין אינה נתון בו על בית המשפט להתחשב בעת שומת הפיצוי. זאת, כשם שבהליך אזרחי, לא היה בית המשפט מתחשב בכך, לו היה העבריין נתבע על ידי נפגע העבירה. ראו ע"פ 5761/05 **מג'דלאוי נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים):

לגוף הדברים, אין הסכום קשור מטבעו ביכולתו הכלכלית של החייב, כשם שבמשפט אזרחי אין בודקין בקביעת חיוב את יכולתו של החייב, ובהליך אזרחי דבר אחרון זה הוא עניין להוצאה לפועל לענות בו; ולכן הנושא שהעלה בא כוחו המלומד של המערער כעיקר טיעונו, קרי, אי יכולתו הכלכלית של שולחו,

אינו יכול לשמש אמת מידה. לכאורה, ואיני מדבר דווקא במקרה דנא, תיתכן סיטואציה שבה ייפסק סכום שבשעת פסיקתו אין החייב יכול לעמוד בו, ולימים ישתפר מצבו הכלכלי אם מהשתכרות ואם ממקור אחר, ויכולתו תשתנה... המחוקק קבע כאמור סכום מירבי. שעה שבית משפט - כבמקרה דנן - מתקרב בקביעתו לסכום זה, אין בכך דופי, שהרי לא בכדי קבע המחוקק את אשר קבע, וכדברי השופט ד' חשין בע"פ 10213/05 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] "נזק כללי, וסבל בכלל זה, אין מוכיחים שיעורו, והוא עניין להערכתו של בית המשפט". וככל שהמדובר בגביה, גם אם זו נעשית בדרך גבייתו של קנס אין משמעה שליכולתו של החייב, אם אין ידו משגת, אין נפקות; לפי הוראות פקודת המסים (גביה) שעל פיה נגבים הפצויים (סעיפים 77(ג) ו-70 לחוק), ובמיוחד לפי סעיף 5ב(א) לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, תשנ"ה-1995; מרכז זה הוא הגובה את הפצוי. לפי סעיף 5ב(א) רשאי המרכז לפי בקשת חייב 'לפרוס או לדחות את תשלומו של חוב, אם שוכנע כי היו סיבות סבירות לאי תשלום החוב, כולו או חלקו, במועדו, או כי קיימות נסיבות אישיות מיוחדות של החייב המצדיקות פריסה או דחיה של התשלום כאמור'.

עוד ראו רע"פ 2174/11 לוזון נ' מדינת ישראל ואח' (פורסם במאגרים):

מן האמור עולה, כי אין פסול בקביעת פיצוי גבוה יחסית (ובענייננו לא הגיע לא למירב שבחוק ולא קרב לסכומי הגזילה), אף מקום שהיכולת הכלכלית אינה גבוהה.

במקרה דנן, פורטו בכתב האישום, בו הורשע הנאשם, הנזקים שנגרמו למתלוננים ואין כל סיבה, מדוע לא יחויב הנאשם לפצותם לכל הפחות במלוא הנזק שנגרם, ולמנוע מהם הצורך בהגשת תובענה (זוהי, כאמור, אחת ממטרות הפיצוי שנקבעה על ידי בית המשפט העליון בפסק הדין בענין **אסף** שהובא לעיל).

פסילת רישיון נהיגה

טענת ההגנה, לפיה התביעה אינה רשאית לעתור לרכיב ענישה זה, שגויה ואינה מתיישבת עם הדין. התביעה אינה מחויבת לצייין בכתב האישום, כי תעתור לפסילת רישיון נהיגה.

סעיפים 35 ו-43 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א - 1961, מסמיכים את בית המשפט לפסול רישיונו של מי שעבר עבירה תוך הסתייעות בכלי רכב מנועי.

כאמור לעיל, השתמש הנאשם ברכב על מנת להוביל את הבקר הגנוב והממירים הקטליטיים הגנובים ואף למלט את עצמו ואת חברי הכנופיה מזירות הגניבות, לפחות בארבעת האישומים הראשונים.

איש מאתנו לא היה מעוניין להיתקל ברכב הנהוג על ידי אדם הנוסע לעבור עבירות או מסתלק ממקום העבירות ואין צורך להכביר מילים על פוטנציאל הסיכון הנובע משימוש ברכב מנועי לצורך עבירות, כלפי עוברי דרך תמימים.

כל זאת, מבלי להידרש לסבל שעלול היה להיגרם לכבשים ולעזים, שהוכנסו, בבהילות, לכלי רכב אשר אינו מותאם להובלתם (רכב פרטי - "פרייבט" - מסוג טויוטה קורולה) ואף הוחזקו, לאחר מכן, בתנאים מחפירים העולים כדי התעללות של ממש (כאמור, הנאשם, בהאזנות הסתר, סבר שהם כבר מתו לאור תנאי החזקתם - ענין זה לא בורר, שהרי הצאן הגנוב לא אותר ולא הושב לבעליו, אך עצם מחשבה זו מלמדת על האופן בו הוחזקו).

לא בכדי, דורש החוק היתר מיוחד להסעת בעלי חיים, לאחר בדיקה, כי יוסעו בתנאים בטיחותיים ותוך שלא ייגרם להם סבל מיותר.

התרחבות הפעילות העבריינית בכלל ובתחום הגניבות החקלאיות בפרט, מחייבת גם את העוסקים בתחום אכיפת החוק, ובכללם - מערכת בתי המשפט - להשתמש בכלים חדשים ויצירתיים למאבק בתופעה. גניבות חקלאיות מתבצעות, כמעט תמיד, תוך שימוש ברכב מנועי, וכאשר המדובר בעבריינים חזרנים (רצדביסטים) - הרחקתם משימוש ברכב מנועי לתקופה משמעותית היא צעד שיהיה בו לפגוע קשות בהתארגנות העבריינית ולצמצם הסיכון הנובע מהם לעתיד.

סיכום

לאחר שבית המשפט שמע טיעוני הצדדים על פה; עיין בטיעוני התביעה בכתב; עיין בראיות לעונש; עיין בפסיקה; שמע דברו האחרון של הנאשם - דן את הנאשם לעונשים כדלקמן:

א. בגין האישומים הראשון והשני - 22 חודשי מאסר בפועל;

ב. בגין האישום השלישי והרביעי - 24 חודשי מאסר בפועל;

ג. בגין האישום החמישי - 30 חודשי מאסר בפועל;

ד. בחפיפה חלקית בין העונשים, ירצה הנאשם עונש מאסר בפועל בן 60 חודשים, בניכוי ימי מעצרו בתיק זה בלבד, על פי רישומי שב"ס;

ה. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו של הנאשם והתנאי - שהנאשם לא יעבור עבירה בניגוד לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, פרק י"א, שהיא מסוג פשע;

ו. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו של הנאשם והתנאי - שהנאשם לא

יעבור עבירה בניגוד לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, פרק י"א, שהיא מסוג עוון;

ז. קנס בסך 15,000 ₪ או 90 ימי מאסר תמורתו;

ח. פיצוי למתלון באישום הראשון בסך 4,000 ₪;

ט. פיצוי למתלון באישום השני בסך 6,000 ₪;

י. פיצוי למתלון באישום השלישי בסך 7,000 ₪;

יא. פיצוי למתלון באישום הרביעי בסך 7,000 ₪;

יב. פיצוי למתלון באישום החמישי בסך 65,000 ₪;

יג. הקנס והפיצוי ישולמו ב- 30 שיעורים רצופים ושווים, החל מיום 15.12.24 ובכל 15 לחודש העוקב. לא יועבר אחד התשלומים בזמן - תועמד היתרה לפירעון מיד;

יד. באחריות התביעה להעביר למזכירות בית המשפט, בתוך 14 ימים מהיום, את פרטי המתלוננים. המזכירות תעקוב;

טו. פסילה בפועל מקבל או מהחזיק רשיון נהיגה לרכב מנועי למשך 36 חודשים החל מיום שחרורו ממאסר. על הנאשם להפקיד רשיונו במזכירות בית המשפט ביום העבודה הבא שלאחר שחרורו ממאסר. הובהר לנאשם, כי כל עוד לא הופקד הרישיון - יהיה פסול מלנהוג, אך הפסילה לא תימנה;

טז. פסילה מקבל ומהחזיק רשיון נהיגה לרכב מנועי בת 12 חודשים על תנאי. תקופת התנאי - למשך 3 שנים מסיום הפסילה בפועל.

על הנאשם להתייצב לריצוי עונשו כעת.

הודעה זכות ערעור.

ניתנה היום, ט"ז חשוון תשפ"ה, 17 נובמבר 2024, במעמד הצדדים.